

ДРЕВНА ПАУТАЛИЯ

от Теофил Иванов /научен сътрудник на ВАН /

Древна Пауталия изникнала върху хрезо тракийско селище на племето ДАНТЕЛЕТИ. В областта ДАНТЕЛЕТИКА. По времето на Марк Улпий Траян.⁴⁰ по негово име /98-117 сл.Хр./ е наречена УЛПИЯ. Иадигат се обществени сгради.Големи частни домове на заможни граждани. На видни места се поставят /началото на III век/бронзови и мраморни статуи на божества императори и пр.

Многоцветни подови мозаики с разнообразни мотиви украсяват храмовете, бани и вили.Телесфор,тракийският бог -лечител е наметнат с ямурлук и качулка както сегашните луде у нас.До банята помещениа където болните се лекуват и пренощуват.В водата хвърлят оброчни дарове на Асклепий,Хигия и Телесфор.

Железни колесници обковани и украсени с позлатени и сребърни апликации пристигали непрекъснато и довеждали болни.След като пренощували в помещенията на храма на Асклепий те разказвали своите сънища на хреците и триците на Асклепий.Според това им предсказват лечението.

Природни богатства на града:златни и сребърни залежи в Осоговската планина,и обилне от провде и оловия,жито,камноделци,грънчари,златари,мозаицисти,торевтици и пр...III и IV век строят стени против вражеските нападения.

През 479 император Зенон предложил ПАУТАЛИЯ за столица на готския пълководец Теодорих,син на Баламир,като искал да го апечели за приятел срещу другия Теодорих,син на Триарий.Обаче Теодорих предпочел да откаже и запази свободата в действията си и се отправил за Дирахион.

Прокопий пише че в ~~Дирахион~~ /527-565/ че крепостните стени на Пауталия и други градове в областта на Средиземноморска Дакия били разрушени от времето отново ги построили непрекъснати.Вила разрушена в края на VI век. След 272 Пауталия влиза в новосъздадената ~~административна единица:област Дакия~~ административна единица:област Дакия,а от времето на Диоклециан /284-305/ в областта Средиземноморска Тракия с главен град СЕРДИКА.